

**UCHWAŁA NR II/28/2018
RADY MIASTA USTROŃ**

z dnia 20 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2019r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j., Dz.U. z 2018 r., poz 994 z późn. zm.), art.4¹, ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2018r., poz. 2137) , art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2018r., poz 1030 z późn. zm) oraz zgodnie z celem operacyjnym 2 Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, przyjętym Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. (dz.U. z 2016r., poz. 1492).

Rada Miasta Ustroń uchwała:

§ 1.

Przyjąć Miejski Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019r. stanowiący załącznik do uchwały

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Marcin Janik

Załącznik do uchwały Nr II/28/2018

Rady Miasta Ustroń

z dnia 20 grudnia 2018 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2019

Miejska Komisja
Rozwiązywania
Problemów
Alkoholowych
w Ustroniu

Spis treści

WPROWADZENIE.....	2
ROZDZIAŁ I	4
1. Charakterystyka miasta.....	4
1.1. Dane demograficzne.....	4
2. Diagnoza problemów społecznych	5
2.1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	7
2.2. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców.....	8
2.3. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców	9
2.4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży	9
2.5. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży	9
2.6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży	9
3. Dostępność napojów alkoholowych.....	10
ROZDZIAŁ II	11
1. koordynacja oraz wykonanie realizacji Programu	11
3. Realizatorzy Programu.....	11
ROZDZIAŁ III	12
1. Cel Strategiczny Programu	12
2. Cele operacyjne.....	13
3. Zadania szczegółowe realizujące cele operacyjne.....	13
ROZDZIAŁ IV	18
1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problem Alkoholowych w Ustroniu	18
2. Źródło finansowania Programu	19
3. Monitorowanie.....	19
ROZDZIAŁ V	20
1. Harmonogram realizacji Programu w roku 2019	20
Zadania	20

WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Miasta Ustroń.

Podstawą niniejszego Programu są zadania własne gminy wynikające z art. 4¹, ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

Niniejszy dokument stanowi kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych oraz stanowi integralną część Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Ustroń.

Kierunki działań zawarte w programie są zgodne z Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016-2020, Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020, Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2014-2020, Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 oraz z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020.

Wiążące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.), określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015 poz. 1390 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492 z późn. zm.),
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii umożliwia realizację działań profilaktycznych i zaradczych na szczeblu miejskim. Ustawodawca wskazał zarówno zadania, jakie mają być realizowane, formę prawną w postaci miejskiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zwanego dalej Programem, jak i źródła finansowania na realizację tych zadań. Głównym źródłem finansowania programu są środki budżetu miasta pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, które zgodnie z przepisami prawa mogą być wydawane tylko i wyłącznie na cele powyższych celów.

Wytyczenie kierunków działań niniejszego Programu dokonane zostało między innymi na podstawie wyników „Diagnozy Problemów Społecznych” przeprowadzonej w roku 2018 na terenie Miasta Ustroń jak i na podstawie kontynuacji dotychczas wypracowanych zadań przy współpracy ze środowiskami profilaktyki uzależnień, szkolnymi, służbami porządkowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Nieodłącznym elementem Programu jest Harmonogram jego realizacji określający konkretne działania podejmowane przez Miasto Ustroń w danym roku budżetowym.

ROZDZIAŁ I

1. Charakterystyka miasta

1.1. Dane demograficzne

Ustroń liczy w 16 108 mieszkańców, z czego 52,4% stanowią kobiety, a 47,6% mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców wzrosła o 4,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy powiatu zawarli w 2017 roku 89 małżeństw, co odpowiada 5,5 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie więcej od wartości dla województwa śląskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,7 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Jest to nieznacznie mniej od wartości dla województwa śląskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla kraju.

27,5% mieszkańców Ustronia jest stanu wolnego, 58,2% żyje w małżeństwie, 4,8% mieszkańców jest po rozwodzie, a 8,9% to wdowy/wdowcy.

Ustroń ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -57. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,55 na 1000 mieszkańców Ustronia. W 2017 roku urodziło się 144 dzieci, w tym 43,8% dziewczynek i 56,3% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,98 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz porównywalny do współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

W 2016 roku 49,2% zgonów w Ustroniu spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 25,8% zgonów w Ustroniu były nowotwory, a 6,4% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Ustronia przypada 10,74 zgonów. Jest to wartość porównywalna do wartości średniej dla województwa śląskiego oraz więcej od wartości średniej dla kraju.

W 2017 roku zarejestrowano 211 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 131 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Ustronia 80. W tym samym roku 10 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 2 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 8.

57,6% mieszkańców Miasta Ustroń jest w wieku produkcyjnym, 16,4% w wieku przedprodukcyjnym, a 26,0% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

2. Diagnoza problemów społecznych

Problemy alkoholowe są powszechnie postrzegane jako jedne z najważniejszych zagrożeń społecznych - obok problemu ubóstwa, bezrobocia, problemu narkomanii, zaniedbywania rodzin i przestępczości.

Do najważniejszych problemów alkoholowych można zaliczyć:

- Nadużywanie alkoholu przez dorosłych,
- Uzależnienie od alkoholu,
- Picie alkoholu przez młodzież.

Co ósmy dorosły Polak przyznaje się do całkowitego braku spożywania alkoholu. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol ryzykownie. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

Ryzykowne spożywanie alkoholu - to picie nadmiernych ilości alkoholu niepociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe - to taki wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne, bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu - jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych.

Skala problemów alkoholowych jest bardzo istotną miarą ogólnego stanu zdrowia społeczeństwa. Jak wynika z wielu badań, problemy te są umieszczone w czołówce zagrożeń cywilizacyjnych i społecznych naszych czasów. Miejski Program powinien więc stanowić jak najlepszą odpowiedź na występujące w naszej lokalnej społeczności problemy związane z piciem alkoholu. Oznacza to, że powinien opierać się na dokładnej analizie występujących problemów, potrzeb i możliwości ich zaspokojenia adekwatnych do sił i środków, jakimi dysponuje miasto na potrzeby profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na terenie Miasta Ustronia.

Szczególnie niebezpieczne jest zażywanie alkoholu przez młodzież. Alkohol powoduje bowiem u nich zakłócenia procesu rozwojowego, zaburzenia hormonalne, upośledzenia czynności poznawczych - koncentracji uwagi, zapamiętywania, uczenia się, rozwoju kontroli emocjonalnej. Powoduje również podejmowanie zachowań ryzykownych dla zdrowia i życia. Dlatego działania profilaktyczne w dużej części kierowane są właśnie do tej grupy odbiorców, która jest przyszłością naszego miasta.

Działania profilaktyczne rozpoczynamy już od dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodziców, które jak pokazują doświadczenia z Miejskiego Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego, niejednokrotnie narażone są na cyberprzemoc oraz uzależnienia behawioralne takie jak np. fonoholizm.

Podobnie jak nadużywanie alkoholu także używanie środków psychoaktywnych, narkotyków prowadzi do uzależnienia psychicznego i fizycznego, osłabienia stanu zdrowia i śmierci (np. eksperymenty z „Dopalaczami”). Ponadto, podobnie jak w przypadku alkoholu, z używaniem narkotyków wiążą się różnego rodzaju ryzykowne zachowania będące zagrożeniem dla zdrowia i życia osoby biorącej jak i dla otoczenia. W przeciwieństwie natomiast do alkoholu uzależnienie od substancji psychoaktywnych następuje szybciej i jest silniejsze, większe jest również ryzyko przedawkowania substancji.

Poza szkodami zdrowotnymi używanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych powoduje także zaburzenia życia rodzinnego zarówno w perspektywie psychologicznej jak i materialnej. Zachowania osób nadużywających alkohol i narkotyki powodują określone sposoby zachowania się u pozostałych członków rodziny. Osoby te swoje funkcjonowanie

niejako uzależniają od zachowań alkoholika czy narkomana, stąd mówi się o nich, jako o osobach współuzależnionych. Żyją w sytuacji permanentnego stresu psychologicznego.

Bardzo często ww. środki psychoaktywne stają się czynnikiem potęgującym zachowania agresywne u osób ich używających. Jak wynika z badań Instytutu Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego co najmniej w 66% rodzin z problemem alkoholowych dochodzi do aktów przemocy. Statystyka wskazuje, iż 61% osób stosujących przemoc w rodzinie było pod wpływem alkoholu.

Podobnie w Mieście Ustroń w rodzinach nadużywających alkoholu występuje zjawisko przemocy. Obecnie w roku 2018 założono 13 nowych spraw przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny w związku z przemocą w rodzinie.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadzi obecnie 15 spraw zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego

Powyższe konsekwencje nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych już same w sobie są naruszeniem prawa. Prócz ww. należy również dodać kolizje i wypadki lub samo prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu bądź narkotyków, wymuszenia, rozboje, kradzieże.

W 2018 roku przeprowadzono na terenie Miasta Ustroń badania diagnostyczne problemów uzależnień (alkoholizm, narkomania, nikotynizm i innych zagrożeń społecznych cyberprzemoc, przemoc domowa, przemoc rówieśnicza).

Poniżej przedstawiono skrótowe rezultaty badań dla poszczególnych problemów. Diagnoza problemów społecznych znajduje się w odrębnym dokumencie, który na najbliższe lata stanowić będzie założenia do miejskiego Programu.

2.1. Problem alkoholowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Celem określenia skali problemu alkoholizmu w Ustroniu, poprosiliśmy dorosłych mieszkańców o oszacowanie jak często spożywają alkohol. Spośród ankietowanych 28% deklaruje, że w ogóle nie pije alkoholu, zaś 36% badanych pije napoje alkoholowe kilka razy

w roku. 30% respondentów sięga po alkohol kilka razy w miesiącu, a 5% kilka razy w tygodniu. Codziennie spożywa alkohol 1% badanych mieszkańców.

Wśród osób, które przyznały, że spożywają alkohol, najpopularniejszym napojem jest wino (73%), natomiast 60% badanych pije piwo. Popularna jest również wódka (34%) oraz likiery (17%) i nalewki (23%). Mieszkańcy wymienili także alkohol własnej roboty (11%) oraz alkohol spoza legalnego źródła (1%).

W diagnozie alkoholizmu, obok częstotliwości spożywanych trunków, istotnym wskaźnikiem tego problemu są także dzienne porcje spożycia alkoholu. Spożycie alkoholu opisywać można w gramach wypitego alkoholu lub też posługując się miarą porcji standardowej. Przyjmuje się, że w Europie porcja taka zawiera zwykle 10g czystego alkoholu. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10 g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100 ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40%¹.

Jak wynika z odpowiedzi respondentów, 41% wypija zwykle 1-2 jednostki alkoholu, 39% ankietowanych 3-4 porcje, a 14% badanych deklaruje spożycie 5-7 porcji dziennie. Między 8 a 10 porcji alkoholu w ciągu dnia wypija 6% badanych mieszkańców Ustronia.

Jak wygląda kwestia picia alkoholu przez kobiety w ciąży na terenie Ustronia? Większość badanych nigdy nie widziała kobiety ciężarnej spożywającej napoje wysokoprocentowe (69%). Jednak aż 18% ankietowanych spotkało pijące kobiety w ciąży, a 13% nie potrafiło określić, czy spotkało się z taką sytuacją.

2.2. Problem nikotynowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

Część mieszkańców Ustronia - 68% deklaruje, że nigdy nie paliło papierosów, zaś 23% twierdzi, że codziennie pali papierosy. Kilka razy w tygodniu po wyroby tytoniowe sięga 1% badanych, 7% kilka razy w roku.

Spośród osób, które zadeklarowały się jako palące mniej niż 5 papierosów wypala 9% badanych, 47% pali od 6 do 15 sztuk dziennie, a 7% 16-25 papierosów. 19% respondentów nie pali każdego dnia, co piąty ankietowany nie liczy ilości wypalanego tytoniu.

¹ <http://www.parpa.pl/index.php/szkody-zdrowotne-i-uzaleznienie/autodiagnoza>,

2.3. Problem narkotykowy z perspektywy dorosłych mieszkańców

4% badanych mieszkańców ma za sobą inicjację narkotykową. Po środki psychoaktywne kilka razy w roku sięga 1% ankietowanych. 2% badanych środków psychoaktywne zażywało jednokrotnie.

Wśród osób, które zadeklarowały się, że zażywają narkotyki, najczęściej sięgają po marihuanę (80%). 20% badanych bierze amfetaminę.

2.4. Problem alkoholowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Aż 37% uczniów ma za sobą inicjację alkoholową. Nigdy alkoholu nie piło 63% badanych. Na pytanie, w jakim wieku spożywałeś alkohol, 38% badanych odpowiedziało, że miało wówczas 14-16 lat. 35% respondentów piło napoje alkoholowe pomiędzy 11 a 13 rokiem, 18% mając 8-10 lat. 17 i więcej lat w dniu inicjacji alkoholowej miało 8% respondentów.

2.5. Problem nikotynowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Uczniowie mieli oszacować ile razy w życiu próbowali palić papierosy. 11% badanych kilkakrotnie próbowało palić papierosy, natomiast 4% pali od czasu do czasu. Do regularnego sięgania po wyroby tytoniowe przyznało się 2% respondentów.

W ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem 25% uczniów przyznało, iż paliło papierosy 1-2 razy, zaś parę razy (3-5) po tytoń sięgnęło 19%. Wiele razy (więcej niż 6) papierosy paliło 13% ankietowanych, natomiast 9% pali codziennie.

2.6. Problem narkotykowy z perspektywy dzieci i młodzieży

Kolejny blok pytań dotyczył używania różnych substancji psychoaktywnych. Na początek uczniowie zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się kiedykolwiek zażywać narkotyki lub dopalacze. Zdecydowana większość respondentów przeczy temu, aby spożywali środki psychoaktywne. 2% badanych miało z nimi styczność.

Kolejne pytanie było skierowane do osób, które odpowiedziały, że próbowały narkotyków. Zapytano dzieci i młodzież o wiek pierwszego spożycia narkotyków. Inicjację narkotykową 60% przeżyło mając 11-13 lat. 20% zażyło środki psychoaktywne między 8 a 10 rokiem oraz między 14 a 16 rokiem życia.

Uczniowie, którzy mają za sobą inicjację narkotykową podają, że najczęściej sięgają po marihuanę lub haszysz (50%), kokainę (50%), a także heroinę (33%), „Kompot” (33%) i LSD (33%).

3. Dostępność napojów alkoholowych

W Mieście Ustroń w 2018 r. liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych ze względu na rodzaj wydanych zezwoleń wynosił:

- Poza miejscem sprzedaży:
 - do 4,5% wraz z piwem – 40,
 - powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa – 39,
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 35,
- W miejscu sprzedaży:
 - do 4,5% wraz z piwem – 111,
 - powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa – 85,
 - powyżej 18% zawartości alkoholu – 75.

W Mieście Ustroń obowiązuje Nr XXXVIII/484/2018 Rady Miasta Ustroń z dnia 21 czerwca 2018r. w sprawie zasad ustalenia na terenie Miasta Ustroń maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ II

1. koordynacja oraz wykonanie realizacji Programu

Realizacja Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii koordynowana jest poprzez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Realizatorzy Programu

- a) Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień
- b) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu
- c) Stowarzyszenia, organizacje pożytku publicznego, fundacje oraz inne podmioty służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie jak i profilaktyce.
- d) Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego
- e) Miejski Punkt Informacyjno - Konsultacyjny
- f) Nauczyciele jednostek oświatowych znajdujących się na terenie Miasta Ustronń
- g) Indywidualne podmioty i osoby, z którymi zawarto stosowne umowy
- h) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- i) Policja, Straż Miejska
- j) Miejski Dom Kultury
- k) Oddział Terapii Uzależnień od Alkoholu i Poradnia Leczenia Uzależnień w Skoczowie
- l) Ośrodek Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku – Białej
- m) Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych w Bielsku – Białej

ROZDZIAŁ III

1. Cel Strategiczny Programu

„Efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w ograniczaniu zjawiska spożywania alkoholu, używania środków psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych, szczególnie przez dzieci i młodzież, jak i ograniczanie szkód zdrowotnych oraz zaburzeń życia rodzinnego spowodowanych problemem alkoholowym i narkotykowym.”

Będzie on realizowany poprzez stosowanie:

- **Profilaktyki uniwersalnej**- adresowanej do wszystkich mieszkańców Ustronia (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- **Profilaktyki selektywnej**- adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- **Profilaktyki wskazującej**- adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
- **Terapii**- obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych.
- **Rehabilitacji**- realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

2. Cele operacyjne

1. Zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Udzielać rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.
3. Prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy oraz ryzyka wynikającego z palenia wyrobów tytoniowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomagać działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie – współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.
5. Zapewnić działanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu oraz bieżącej realizacji Programu.
6. Ograniczać dostępność do alkoholu.

3. Zadania szczegółowe realizujące cele operacyjne

Cel 1. Zwiększać dostępność pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi

z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

- a) Zapewnienie funkcjonowania oraz rozwoju w Mieście Ustroń punktu konsultacyjno – informacyjnego pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin.
- b) Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków oraz osobom pijącym szkodliwie, jak i osobom eksperymentującym ze środkami psychoaktywnymi, odpowiedniej oferty w zakresie pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej jak i leczenia zespołów abstynencyjnych.
- c) Umożliwienie osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków, a także osobom eksperymentującym z ww. środkami, uczestnictwa w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym celu z wybranymi placówkami odwykowymi poprzez udział w dofinansowaniu tych placówek.
- d) Wsparcie funkcjonowania grup samopomocowych dla osób wychodzących z nałogu.
- e) Podnoszenie kwalifikacji wybranych grup realizatorów programów profilaktycznych, pracowników oraz tworzenie własnej kadry w zakresie socjoterapii, terapii uzależnień, z którymi zawarte będą stosowne umowy na świadczenie usług oraz ich czasu trwania dla Miasta Ustroń.
- f) Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, jak i osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- g) Prowadzenie regularnych dni terapeutycznych dla uzależnionych oraz członków ich rodzin.

Cel 2. Udzielać rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

- a) Zapewnienie osobom współzależnym i osobom doznającym przemocy w rodzinie możliwości udziału w programach terapeutycznych i współdziałanie w tym zakresie z wybraną placówką odwykową lub innym podmiotem prowadzącym ww. programy.
- b) Współpraca i edukacja służb z terenu Miasta Ustroń w zakresie interdyscyplinarnym
- c) Zapewnienie funkcjonowania poprzez wspieranie prowadzenia przez różne podmioty punktów oraz ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy, udzielających wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, socjalnej, zapewniających schronienie.
- d) Prowadzenie socjoterapeutycznego ośrodka dla dzieci i młodzieży w formie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego.
- e) Oddziaływanie socjoterapeutyczne i kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i osób dorosłych z ww. rodzin poprzez wsparcie funkcjonowania placówki organizującej pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze.
- f) Zapewnienie wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez pomoc finansową dla Powiatu Cieszyńskiego.
- g) Zorganizowanie turnusu rehabilitacyjno - profilaktycznego dla dzieci.
- h) Prowadzenie w Ustrońskich szkołach socjoterapii

Cel 3. Prowadzić profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy oraz ryzyka wynikającego z palenia wyrobów tytoniowych , w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- a) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- b) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym z zakresu uzależnień jak i przemocy skierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców z terenu Miasta Ustroń.

- c) Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, rekreacyjnych, warsztatowych, zawierających elementy arteterapii oraz zajęć i ćwiczeń socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej, szczególnie w dni wolne od nauki.
- d) Tworzenie oraz rozwój bazy dla realizacji zajęć terapeutyczno – sportowych oraz miejsc aktywnego spędzania wolnego czasu na terenie Miasta Ustroń.
- e) Propagowanie zdrowego stylu życia, wykorzystanie autorytetów jako uzupełnienie działań profilaktycznych.
- f) Rozpowszechnianie publikacji, materiałów edukacyjnych i informacyjnych o treściach profilaktycznych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów.
- g) Uczestnictwo w kampaniach i programach ogólnopolskich i lokalnych.
- h) Organizacja na terenie Miasta Ustroń konferencji, spotkań i szkoleń dla realizatorów Programu profilaktycznego.

Cel 4. Wspomagać działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie – współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

- a) Finansowanie oraz dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków stowarzyszeń, organizacji, fundacji oraz realizatorów programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, przemocy w rodzinie i socjoterapii.
- b) Prowadzenie zadań celowych, służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób wychodzących z uzależnienia jak i ich rodzin.
- c) Dofinansowanie obozów, kolonii oraz półkolonii dla dzieci i młodzieży wprowadzających elementy profilaktyki przeciwdziałania problemom alkoholowym, narkotykowym jak i przemocy w rodzinie.
- d) Wspieranie działalności podmiotów realizujących programy profilaktyczne skierowane dla mieszkańców Miasta Ustroń.

- e) Zakup alkomatu stacjonarnego oraz urządzeń mobilnych „alkoblow” wraz z dodatkowym wyposażeniem prewencyjnym dla działań profilaktycznych na rzecz mieszkańców Miasta Ustroń przez Komisariat Policji Ustroń.
- f) Przeprowadzenie Miejskiej Kolonii Profilaktycznej dla dzieci i młodzieży.

Cel 5. Zapewnić działanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu oraz bieżącej realizacji Programu.

- a) Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu, Zespołu Interwencyjnego, wynagrodzeń dla członków Komisji
- b) Pokrycie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów umożliwiających i wynikających z pracy Komisji.
- c) Udział członków Komisji w konferencjach, sympozjach, seminariach oraz szkoleniach, podnoszących ich kwalifikację.

Cel 6. Ograniczać dostępność do alkoholu.

- a) Kampania informacyjna dla przedsiębiorców, sprzedawców napojów alkoholowych z terenu Miasta Ustroń.
- b) Przestrzeganie uchwały Rady Miasta Ustroń odnośnie zasad ustalenia na terenie Miasta Ustroń maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania, odstępstw od zakazu spożywania oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problem Alkoholowych w Ustroniu

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest powołana na podstawie Zarządzenia Burmistrza Ustroń. Siedzibą Komisji jest ratusz miejski przy ul. Rynek 1 w Ustroniu.

Wszyscy członkowie komisji posiadają odpowiednie przeszkolenie w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zgodnie z art. 41 pkt 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, oraz dodatkowe szkolenia podnoszące kwalifikacje do pracy w zespołach problemowych. Komisja inicjuje, koordynuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Miasta, w szczególności:

- a) przygotowuje i opiniuje przedstawiony Radzie Miasta Ustroń projekt Miejskiego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- b) opiniuje wydawane zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- c) opiniuje projekty uchwał w sprawie uchwalenie Miejskiego programu profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.
- d) podejmuje czynności zmierzające do orzeczenie o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

- e) kontroluje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na terenie Miasta Ustroń.

Szczegółowy zakres działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera jej regulamin.

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu:

- a) Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu otrzymują wynagrodzenie za posiedzenie Komisji w wysokości:
- Przewodniczący Komisji – 250 zł netto
 - Członkowie Komisji – 200 zł netto
- b) Sekretarz Komisji otrzymuje dodatkowo wynagrodzenie ryczałtowe miesięczne w wysokości 400 zł netto.
- c) Członkowie podkomisji (Zespołu Interwencyjnego) za posiedzenie otrzymują wynagrodzenie w wysokości 100 zł netto.

Wynagrodzenie wypłacane jest w okresach miesięcznych na podstawie listy obecności sporządzonej przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.

2. Źródło finansowania Programu

Miejski Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta Ustroń na rok 2019, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (100%). Planowane na rok 2019r. łączne nakłady finansowe wynoszą 870 000, 00 zł.

3. Monitorowanie

Monitoring poszczególnych zadań wynikających z realizacji Programu będzie przeprowadzony na podstawie sprawozdań od instytucji, osób odpowiedzialnych za ich realizację oraz poprzez bieżącą współpracę i realizację działań z realizatorami Programu.

ROZDZIAŁ V

1. Harmonogram realizacji Programu w roku 2019

Lp.	Kierunki działania	Zadania	Realizator
I.	Przestrzeganie funkcjonowania gminnych aktów prawnych związanych z realizacją przepisów ustawy „o wychowaniu w trzeźwości” i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.	Przyjęcie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2018r.	MKRPA, Rada Miasta
II.	Diagnoza stanu problemów alkoholowych, narkotykowych i przemocy w rodzinie w Ustroniu.	Przygotowanie raportu za rok 2018 dotyczącego skali zjawisk i problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków i z przemocą w rodzinie.	MKRPA
III.	Zwiększenie dostępności oferty terapeutycznej dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie funkcjonowania w Mieście Ustroń punktu konsultacyjno – informacyjnego pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin 2. Prowadzenie Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym 3. Prowadzenie Oddziału Leczenia Zespołów Abstynencyjnych 4. Prowadzenie klubu abstynenta, grupy samopomocowej dla osób wychodzących z nałogu oraz współuzależnionych 5. Dofinansowanie Oddziału Terapii Uzależnień od Alkoholii i Poradni Lecznictwa Uzależnień w Skoczowie 6. Podnoszenie kwalifikacji wybranych grup realizatorów programów profilaktycznych oraz tworzenie własnej kadry w zakresie socjoterapii, terapii uzależnień 7. Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin, jak i osób dotkniętych przemocą w rodzinie 8. Prowadzenie regularnych dni terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych 	<p>MKRPA</p> <p>Miasto Bielsko-Biała. Organizacja pozarządowa.</p> <p>Organizacja pozarządowa.</p> <p>Centrum Psychiatrii w Katowicach</p> <p>MKRPA</p> <p>MKRPA MOPS</p> <p>Organizacja pozarządowa</p>

IV.	Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca oraz edukacja służb w zakresie interdyscyplinarnym, współtworzenie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ustroniu 2. Prowadzenie socjoterapeutycznego ośrodka dla dzieci i młodzieży w formie specjalistycznej placówki wsparcia dziennego 3. Prowadzenie Ośrodka Wsparcia Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie 4. Prowadzenie placówki dla dzieci i młodzieży organizującej pozalekcyjne zajęcia opiekuńczo – wychowawcze 5. Zorganizowanie turnusu rehabilitacyjno – profilaktycznego 	<p>MKRPA</p> <p>Miejski Zespół Interdyscyplinarny</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Powiat Cieszyński</p> <p>Organizacja Pozarządowa</p> <p>Organizacja Pozarządowa</p>
V.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie na terenie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz innych placówkach oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży 2. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć oraz zapewnienie materiałów potrzebnych do zajęć sportowych, teatralnych, zawierających elementy arteterapii oraz zajęć i ćwiczeń socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w szczególności w dni wolne od nauki 3. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym z zakresu uzależnień jak i przemocy skierowanych do uczniów, nauczycieli oraz rodziców z terenu Miasta Ustroń 4. Tworzenie oraz rozwój bazy dla realizacji zajęć terapeutyczno – sportowych na terenie Miasta Ustroń 5. Rozpowszechnianie publikacji, materiałów edukacyjnych i informacyjnych o treściach profilaktycznych oraz ich dystrybucja wśród określonych grup adresatów 6. Propagowanie zdrowego stylu życia, wykorzystanie autorytetów jako uzupełnienie działań profilaktycznych 	<p>MKRPA</p> <p>MKRPA</p> <p>Indywidualni realizatorzy Programu</p> <p>Miejski Dom Kultury</p> <p>MKRPA</p> <p>Realizatorzy Programu</p> <p>MKRPA</p> <p>MKRPA</p> <p>MKRPA</p>

VI.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Finansowanie oraz dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji zawodowych członków stowarzyszeń, organizacji oraz realizatorów programów profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych, przemocy w rodzinie oraz socjoterapii 2. Prowadzenie zadań celowych służących wspomaganie procesu powrotu do zdrowia oraz funkcjonowania społecznego osób wychodzących z uzależnienia oraz ich rodzin 3. Prowadzenie ćwiczeń praktycznych z elementami arteterapii uzależnień, wykorzystując rozwój duchowości dzieci i młodzieży 4. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych sportowych opartych o profilaktykę uzależnień, realizowanych w placówkach oświatowych Miasta Ustroń oraz innych obiektach sportowych 5. Wykorzystanie autorytetu trenera na obozie sportowym, stanowiącym element oddziaływań profilaktycznych 6. Prowadzenie zajęć sportowych oraz organizacja obozu o charakterze socjoterapeutycznym 7. Organizacja obozu profilaktyczno-edukacyjnego z wykorzystaniem elementów kulturoznawstwa 8. Prowadzenie działań rekreacyjno – sportowych opartych na przeciwdziałaniu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży 9. Zakup alkomatu stacjonarnego oraz urządzeń mobilnych „alkoblow” wraz z dodatkowym wyposażeniem prewencyjnym dla działań profilaktycznych na rzecz Miasta Ustroń 10. Przeprowadzenie Miejskiej Kolonii profilaktycznej dla dzieci i młodzieży 	<p>MKRPA</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>MKRPA</p> <p>Organizacja pozarządowa</p> <p>MKRPA</p> <p>Organizacja pozarządowa</p>
-----	---	--	---

VII.	Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu oraz bieżącej realizacji Programu	<p>1. Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ustroniu, Zespołu Interwencyjnego, wynagrodzeń dla członków Komisji</p> <p>2. Pokrycie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów umożliwiających i wynikających z pracy Komisji.</p> <p>3. Udział członków Komisji w konferencjach, sympozjach, seminariach oraz szkoleniach.</p>	<p>Burmistrz Miasta Ustroń</p> <p>MKRPA</p> <p>MKRPA</p>
VIII.	Ograniczenie dostępności do alkoholu	<p>1. Organizacja szkoleń dla przedsiębiorców, sprzedawców napojów alkoholowych</p> <p>2. Przestrzeganie uchwały Rady Miasta Ustroń w sprawie usytuowania na terenie Miasta Ustroń miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych</p>	<p>MKRPA</p> <p>MKRPA</p> <p>Straż Miejska</p> <p>Policja</p>

